

Beleidsmogelijkheden, debatthema's en maatschappelijke acties om de mondiale bevolkingsgroei af te remmen en te stoppen, zonder dwang.

Notitie van de Werkgroep Voetafdruk Nederland

maart 2014

Het startpunt voor de Werkgroep Voetafdruk Nederland (WVN) is dat de totale milieudruk op de Aarde wordt veroorzaakt door het aantal mensen en hun gemiddelde voetafdruk, dus: Bevolking x Voetafdrukken. Aan de persoonlijke voetafdrukken wordt gelukkig steeds meer aandacht besteed, maar over de bevolkingsgroei praten blijkt vaak nog een taboe, laat staan dat er maatregelen worden genomen. Twee uitgebreidere discussienota's van de WVN hierover staan op de site www.voetafdruk.eu. In deze notitie doen we concrete voorstellen, om de mogelijkheden vaker te bespreken, actie te ondernemen en er beleid mee te maken.

De wereldbevolking groeit elk jaar met 80 miljoen mensen, dat is ruwweg 5 x de Nederlandse bevolking. Ook de Nederlandse bevolking is nog steeds niet gestabiliseerd, terwijl inkrimping wenselijk is. Gezien de reeds 50% overshoot, ofwel de gevaarlijke overbelasting van de Aarde, is snelle besluitvorming ten aanzien van beperking van de bevolking hoogstnoodzakelijk geworden, want we teren snel in op ons natuurlijk kapitaal, en de klimaatverandering en voedselvoorziening hangen er ook nauw mee samen. Anderzijds kan minder bevolking onder andere leiden tot minder drukte, minder spanningen, minder overheidscontrole, een kleinere transportsector, legere treinen, afname van de gegroeide complexiteit en (dus) minder last van management; kortom tot meer levenskwaliteit. Het gaat er vooral om dat we in balans komen met de biocapaciteit van de Aarde en een bio-based-samenleving een kans geven. Bovendien zorgen we zo voor het behoud van de levensvoorwaarden voor onze (klein)kinderen en vele generaties na ons. In die zin is het uitdrukkelijk ook een kwestie van mensenrechten, op korte en lange termijn.

Voorop staat dat de keuze tot het hebben van kinderen in het privé-domein thuishoort. Slechts in uiterste noodzaak mag de overheid zich ermee bemoeien. Dat neemt niet weg dat wij en de overheid veel kunnen doen, bijvoorbeeld op het gebied van onderwijs, voorlichting en de nodige voorzieningen.

1. Onderwijs en voorlichting over het bevolkingsprobleem

- Zorg voor structurele aandacht op scholen voor de bevolkingsgroei en de voetafdruk, gerelateerd aan de overbelasting (*overshoot*) van de Aarde.
- Meer seksuele voorlichting en beschikbaarheid van anticonceptie. Bijvoorbeeld in Engeland en Noord-Amerika komen nog veel tienerzwangerschappen voor, door een taboe om überhaupt over seks te praten.
- Stimuleer debat over acceptatie van kinderloosheid en kleine gezinnen.
- Eén kind is ideaal. Al rond 1970 hadden we met een effectief bevolkingsbeleid moeten starten, met een 'twee-kinderen-ideaal' als effectief voor het bevolkingsvraagstuk toen. Inmiddels is het helaas nodig om duidelijk te maken dat

kinderloosheid en gezinnen met slechts een kind de keus is die voor de maatschappij nu het meest verantwoord is .

- Analyseer en kopieer indien mogelijk de voorwaarden die in vele landen hebben geleid tot de vrijwillige keuze van (veel) minder kinderen, zelfs ondanks de tegenwerking van bepaalde geloofsgenootschappen.
- Geef meer info over en promoot vasectomie ofwel sterilisatie van mannen. Deze behandeling is immers veel minder ingrijpend dan sterilisatie van vrouwen. Vasectomie zou standaard in alle ziektekostenverzekeringen opgenomen moeten worden.

2. Voorkomen van onbedoelde en ongewenste geboortes

- Voorkom vooral ongewenste geboortes. Wereldwijd worden jaarlijks ongeveer 215 miljoen vrouwen onbedoeld zwanger, en 65 miljoen kinderen worden geboren, die door de ouders niet gewenst werden! Die miljoenen vrouwen willen zelf graag Family planning toepassen, maar hebben er nog geen toegang toe. Goede gezondheidszorg, de nodige middelen en voorlichting kunnen dat drama stoppen, en tegelijk de groei van de wereldbevolking aanzienlijk doen dalen. De Nederlandse en EU-regering dienen dit in internationaal verband primair te bevorderen. Zelfs in Nederland worden nog veel ongeplande en ook ongewenste kinderen geboren.
- Maak voorbehoedsmiddelen en de morning-afterpil goedkoop en makkelijk verkrijgbaar.
- Neem 'de pil' op in het basisgezondheidspakket voor alle vrouwen.

3. Aanpassen van financiële regelingen

- Maak financiële regelingen zo dat kleine gezinnen en de keuze voor geen kinderen gestimuleerd worden en grotere gezinnen ontmoedigd. Denk hierbij aan stapsgewijze afschaffing van de kinderbijslag. Handhaaf het kindgebonden budget, met een vast bedrag per gezin ongeacht het aantal kinderen.
- Draag bij aan de bevordering van financiële oudedagsvoorzieningen voor ouderen in alle landen. Een goed voorbeeld is de introductie van een bescheiden basisinkomen in Namibië. Want vaak worden (veel) kinderen gezien als voorziening voor de 'oude dag', bij gebrek aan beter.

4. Publieke actie en creativiteit

- Stuur brieven aan en onderneem acties tegen regeringen en bijv. leiders van bepaalde gemeenschappen, die nog het krijgen van (meer) kinderen bepleiten.
- Draag uit dat de in sommige delen van Nederland en de EU optredende krimp als een gewenste ontwikkeling wordt gezien, waar we met creativiteit de voordelen van kunnen benutten, en dat niet wordt opgeroepen tot arbeidsimmigratie in die gebieden.
- Los de vergrijzing zoveel mogelijk creatief op met de aanwezige werkende bevolking.